

RATNI IZVJESTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 22. (D. u.) Službeno se javlja: Nikakvih osobitih događaja. Čete su Linsingenove vojne skupine stigle u Novograd-Volijsk. Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 22. (D. u.) Veliki glavni stan javlja: Zapadno bojište: U pojedinim odsječcima djelatnost topništva i minometa, te manja izvidnička kreševa. Na željeznici bje Ypern-Roulers iznenadljena engleska poljska straža i zarobljena. Kroz posljednja su tri dana bila u zračnoj borbi oborena 24 neprijateljska letjelica i 2 pripeta zrakoplova. — Istočno bojište: Bojna skupina Eichhorn: U Estonskoj bje osvojen Hapsal. Prva se je estonska pukovnija podvrgla njemačkom zapovjedništvu. U Livonskoj su prodrle naše kolone dalje preko Roneburga, Dolmora i Spandaua. Uz klicanje su pučanstva ušle naše čete u Rejezicu. Odatle su prodrle sve do Ljuszyna Minsk bje zaposjednut. — Bojna skupina Linsingenova: Kod potpomaganja Ukrajine u njezinom ratu za oslobođenje postignut bi napredak. Kod Novograda-Volijskog spojili smo se sa ukrajinskim odjelima. Drugi odjel koracaju na Dubno. — Ludendorff.

Austrijska zastupnička kuća.

Beč, 21. U današnjoj bje konferenciji predsjednika ustanovljeno, da će se glasovanje o proračunu obaviti u srijedu popodne.

Beč, 22. (D. u.) Predsjednik se dr. Gross toplim riječima sjeća jučer preminuloga zastupnika dra. Lea. Nakon toga se prelazi na dnevni red, naime na nastavak prvog čitanja proračunskog provizorija. Ministar-predsjednik izvodi ovo: Prekojučer je izašao u novinama službeni izvještaj, koji govori o tom, gdje već danas leži težiste austro-ugarskih bojnih sila. Kako se razabire iz raznih izvjava, koje su pale ovdje kod rasprave, izgleda da se taj službeni izvještaj djelomice neispravno sivača. Da stvar razjasnim bez svakog okolišanja, primijetiti ću samo ovo troje: 1. Kako sam imao čast već 19. o. m. da izjavim, to Austro-Ugarska ne sudjeluje kod vojničkog pothvata, koji sad Njemačka vodi proti Rusiji. (Odobranje.) 2. Austro-ugarske čete ne će ući u Ukrajinu, s kojom stojimo u mirovnom odnošaju. (Zivačno odobranje.) 3. Što se konačno tice Rumunjske, to postoji između Austrije i ove države primirje. Mirovni će pregovori započeti ovih dana. (Odobranje.) To molim, gospodo, da uzmete do znanja.

Beč, 22. (D. u.) Svršetak današnje rasprave. Izakako je govorilo više govornika, uslijedili su stvarni ispravci, našto bje proračunski provizorij upućen proračunskom odboru i stavljen mu dvo-dnevni rok za podastrenje izvješća. Vrijeme se za govor za drugo čitanje proračunskog provizorija određuje sa 40 minuta za svakog govornika. Naredna sjednica u utorak. Dnevni red: Drugo čitanje proračunskog odbora i drugo čitanje financijskog zakona.

Austrijska gospodarska kuća.

Beč, 22. (D. u.) Naredna će se sjednica gospodske kuće održavati u srijedu, dne 27. veljače, u 4 sata popodne. Dnevni red: Drugo čitanje zakona o ukinuću osuda, drugo čitanje zakona o odšteti neopravdano osuđenih osoba, izvješće proračunskog povjerenstva na predlog člana gospodske zbornice, dra. viteza pl. Witteka i drugova glede kovanja sitnog novca po 25 i 50 filira te izdanja banknota od 5 kruna.

Iz ugarske zastupničke kuće.

Budimpešta, 22. (D. u.) Kuća nastavlja raspravu o proračunskom provizoriju. Zast. Madarsky (stranka rada) izjavlja, da će njegova stranka svim sredstvima tražiti rješenje porezne osnove. Kritizuje gospodarstvenu politiku vlade i veli, da se pasivnost ugarskih trgovačkih financija naprama Austriji nema pripisati gospodarstvenoj zajednici sa Austrijom, nego je to vlastita krivnja Ugarske. Svakako izvire iz gospodarstvene zajednice s Austrijom mnogo zla, no ovima bi mogla vlada do-skočiti. No bilo kako bilo, ta zajednica najbolje odgovara ugarskim, a i austrijskim interesima. Ministar poljodjelstva grof Szereny govori o raznim gospodarskim prilikama. Ratni zarobljenici, koji se sad upotrebljavaju kod raznih obrata, bit će nadoknadjeni, čim se nadje zamjena. Sjutra će izaći naredba o novim maksimalnim cijenama za žito. Završuje ovako: Ugarska će bez sumnje biti u stanju, da nosi ratne terete, bude li proizvodnja primjereno povišena.

Napredovanje Njemaca u Rusiji.

Berlin, 22. (D. u.) Wolffov ured javlja: Njemačko je napredovanje na istoku započelo dne 19. o. m. ujutro. Neprijatelj je ispalio nekoliko hitaca, ali se nije opirao. Ruska se dvanaesta armada sastoji samo još iz razriješenih skupina. Je već 18. veljače nastupila bila uzmak. Najvećim su dijelom bile čete nadomještene po crvenim gardama, koje su bile određene ne za borbu, nego za upravu zemlje, to jest, za pljačkanje i palež. Prema izvještajima ruskih časnika iz Dorpata, koji su dne 19. o. m. došli bili u njemačke crte, raste ondje strahovlada crvenih garda. U Revelu su bili svi muški uslijed zlostavljanja poubijani. U Narvi je bilo ubijeno deset njemačkih Balta. Sveukupno pučanstvo željno očekuje njemačko napredovanje, koje će ga spasiti iz katastrofalnog položaja. Napredovanje se osme armade vrši po osnovi. Čete ne poznaju izmorenosti. Njemačko napredovanje u Ukrajinu vrši se po studeni i zamrznutim cestama. Do 21. veljače prekoračena bje crta Luninec-Rovno, te je time u njemačkim rukama važna željeznička sveza Baranoviči-Rovno. Boljševičke se bande tek neznatno opiru. Nadjene su zalihe iznad svakog očekivanja. Osim bogatog ratnog pribora i na hiljade topova, pušanih strojeva i automobila palo je Nijemcima u ruke mnogo kola svake vrste. Zaposjednute su željeznice već u prometu. U prostoru se oko Kovel nastavlja temelj ukrajinske narodne armade. Sastavlja se već prva ukrajinska divizija, kojoj pripada mnogo stožernih i drugih časnika te momčadi iz bivših ruskih pukovnija.

Stanovište američkih radnika.

Washington, 20. Izvršeni je odbor američanskog radničkog saveza priopćio svršetkom zasjedanja, koje se je održavalo kroz sedam dana, izvjavu, u kojoj se u glavnom veli: Mi stojimo u svjetskoj borbi, koja odlučuje o tom, da li će u skorajšnjoj budućnosti vladati načela demokratskog jedinstva ili načela moći. Rezultat borbe ne će odlučiti samo sudbinom naroda, nego o sudbini svake zajednice, svakog pojedinca. Mi se moramo zauzeti za jedan ili drugi oblik vladavine. Radnici mogu izabrati samo jedno.

Iz Rusije.

Petrograd, 19. P. b. a. Iz okružja je Rostov stigla ova vijest: Badajsk su zaposjele revolucionarne čete. Predstraže su prodrle sve do osam versta proti Rostovu. Zarobljeno bje mnogo časnika. Pučanstvo susreće čete sovjeta oduševljenjem i daje im živeža. Jučer je stiglo iz Olginskaje izaslanstvo kozaka, koje priopćuje, e su se kozaci kratili, da podiju proti četama sovjeta kod Badajskog.

Stockholm, 21. (D. u.) Kako javlja petrogradska brzojavna agentura, podigli su zastupnici s Rusijom savezničkih, kao i neutralnih država odlučan prosvjed proti anuliranju ruskih državnih dugova.

Stockholm, 21. (D. u.) Iz Petrograda javljaju za nove židovske pogrome u Raškovu, Čerkasiju, Tiraspolu, Korninu i drugim gradovima. U židovskim se krugovima širi vijest, e maksimalistička vlada kani spriječiti održavanje savjetskog židovskog kongresa na dan 3. ožujka.

Berlin, 21. (D. u.) Kako se glasa, su se ruski pučki povjerenici odazvali jučer pozivu, da mirovnu ponudu pismeno potvrde. Dotični spis je međutim već prešao njemačke linije. Time bivaju oprovrgnute i nekoliko dana kolajuće glasine o padu Trockoga i Lenina.

Zeneva, 21. „Depêches de Lyon“ priopćuje vijest američanskog Crvenog križa iz Petrograda, prema kojoj su kozaci uhvatili ministra mornarice u nekom željezničkom vlaku i na kratku ruku objesili.

Bern, 21. (D. u.) „Daily Telegraph“ javlja iz Petrograda, da se je povjerenstvo, koje je bilo prije dva dana izaslano s nalogom, da dobavi u proizvodnim središtima krušnog brašna za Petrograd, vratilo u Petrograd neobavljena posla. Povjerenstvo je ustanovilo u Kijevu bogate zalihe živeža, ali vlasnici su njihovi izjavili, da ih hoće sačuvati za Austriju, a konačno su iskazali, da bi, istina, dobavljali žito konstituenti, ali ne sadašnjim vlastodršcima. I u Novom Čerkarsku i u Kubanu ustanovljene su bile velike zalihe živeža, no Kozaci su izjavili, da će ih izručiti samo konstituenti.

IZ FINSKE.

Petrograd, 17. (D. u.) P. b. u. Bijela je garda bila potisnuta sve do obale botničkog zaliva, kod česa je ostavila nekoliko stratejski važnih točaka u rukama crvene garde. Dostora će biti odsječena od ostale Finske. Na željezničkoj je pruži Vilbula-Kalio-

mački došlo do ogorčenih bojeva. Crvene su garde naišle na jaki otpor bijelih garda u jakosti od kojih 20.000 momaka, poduprtih izvršnim topništvom.

* Razdoba ukrajinskoj izvoza. Dne 19. o. m. započele su u berlinskom državnom gospodarskom uredu rasprave između austro-ugarskog i njemačkog povjerenstva glede razdiobe izvoza iz Ukrajine, te je u tom pogledu već i postignut sporazumak.

* Njemački konzulat u Zagrebu ustrojiti će Njemačka za koji dan.

* Njemački blok. „Grazer Tagblatt“ prima iz Beča: Svenjemački zastupnici objavljuju izvjavu, da hoće kao do sada, a naročito sada, radi ujedinjenja Čeha, Poljaka i Jugoslavena, naperenoga proti sveukupnom nijemstvu, bezobzirno nastupati proti svemu što je protivno Nijemcima. Oni se nadaju, da će konačno doći do ujedinjenja svih Nijemaca, te očekuju, da će se osnovati njemački blok, u koji će doći i njemački socijalni demokrati. Ako vlada vuče prave zaključke iz postupanja protivnika, koji hoće da unište Nijemstvo a time i Austriju, onda će Svenjemci vršiti svoju dužnost prema skupnosti. Bude li se ali vlada ponašala dvoumno, to se mora proti njoj najoštrije nastupiti. U općenitosti ustraju svenjemački zastupnici kod prokušanih svojih načela i ciljeva te su za parlament.

* Za englesku armadu od pet milijuna momaka dozvoljeni su u proračunu engleskog parlamenta za godinu 1918.-19. svi potrebili troškovi.

* Iz Portugaleka, Agence Havas javlja iz Lizabona sa danom od 19. veljače službeno: U danas je održavanom ministarskom vijeću bilo jednoglasno zaključeno, da će dostora doći do izbora predsjednika republike na temelju izravnog glasovanja. Istovremeno će biti izabrani izaslanici i senatori, koji će imati osobite punomoći za ustav.

* Ruska carica — majka moći će, kako javljaju pariškim listovima iz Petrograda, uz dozvolu vijeća pučkih povjerenika otputovati skorajšnjih dana u Kopenhagen.

* Bugarski ratni izvještaj. 20. veljače: Glavni stožer priopćuje: Zapadno od Ohridskog je jezera raspršilo naše topništvo više skupina francuske pješadije. Na nekim mjestima u zavoju Cerne i kod Dobropolja kratka vatrena vijavica. U okolici Moglene i s obje strane Vardara običajna topnička vatra. U donjoj dolini Strume živa izvidnička djelatnost. — Fronta u Dobrudži: Primirje.

* „Bog je samo jedan“. Kuryer Illustr. Codzienie piše: Nema bogova poljačkih, nje mačkih, francuskih, ruskih — Bog je samo jedan. Jedan je Bog, a taj nije u službi vlastodržaca. Taj jedan Bog nije bog militarizma. On je navijestio mir ljudima, koji su dobre volje. Taj Bog ne zapovijeda, neka krademo i želimo si ono, što nije naše, taj Bog zabranjuje krivu prisegu. Jedan je Bog i taj je pravedan.

* Grof Czernin otputovao je dne 22. ovog m. u pratnji dra. Grätzna, generalnog konzula v. Petera i poslaničkog tajnika grofa Coloreda u Bukarešt.

* Huškanje proti Austriji u Ugarskoj. „Agramer Tagblatt“ javlja iz Budimpešte: Prije nekoliko se je mjeseci pojavila bila ovdje zamisao, da se kroz ljetne mjesece dopremi više stotina hiljada bečke i austrijske djece u Ugarsku. Zamisao je bila austrijska vlada prihvatila. Uslijed poteškoća glede prehrane, preuzela bi Ugarska samo 150 do 200 hiljada djece. Budimpeštanske bi banke darovale u tu svrhu 18 do 20 milijuna kruna. Sad je ali najednom započeo list „Az Est“ silno huškati proti boravku austrijske djece u Ugarskoj.

* Njemački državni tajnik dr. v. Kuhlmann stigao je dne 21. o. m. u pratnji zastupničkog tajnika v. Boescha u Beč i odsjeo u njemačkom poslaništvu. — U tri i pol je sata popodne nastavio svoje putovanje u Rumunjsku.

* Ugarska magnatska kuća održavat će u utorak, dne 26. i. m. u 4 sata po podne sjednicu sa sljedećim dnevnim redom: proračunski provizorij i predlog o ugarsko-hrvatskoj financijskoj nagodbi.

* Izborna dužnost u Pruskoj. Parlamentarni je odbor za izbornu pravo sa svim glasovima, osim socijalnih demokrata i Poljaka, zaključio, da se uvede u Pruskoj izborna dužnost.

* Wilson će i opet govoriti. „Herold“ javlja iz New-Yorka: Predsjednik će Wilson naredne sedmice u kongresu i opet govoriti o mirovnim uvjetima Amerike i o stanovištu Amerike naprama zaključcima u Versaillesu.

* Medjunarodna socijalistička konferencija u Londonu, otvorena bje 20. o. m. Rasprave će biti tajne.

* Glavni je odbor njemačke zastupničke kuće prihvatio jučer i dodatni ugovor ka mirovnom ugovoru s Ukrajinom.

Političke vijesti.

Njemački prosvjed proti Poljacima.

„Grazer Tagblatt“ priopćuje iz Berlina sa danom 21. veljače: Klevete, koje si je poljački klub u svom jučerašnjem prosvjedu proti Njemačkoj dozvolio bio, proširio je bio austrijski dopisni ured bez ikakova dodatka. Kako čujemo, pozvan je bio njemački poslanik u Beču, da stupi u do-dir s izvanjskim uredom u Beču, jasno je samo o

sebi, e ćemo načelno izbjegavati, da se miješamo u unutrašnje prilike podunavske monarhije; sa druge strane ali zahtijevamo, da se izjave, kao što su evo ove izjave poljačkog kluba, ne proširuju putem službenog dopisnog ureda i time izgledaju tobože kao službene vijesti. Mi znamo i odviše dobro, da Poljaci znadu iscrpljivati sve u svoje svrhe.

Iz slavenkog svijeta.

Iz Slovenije. Slovensko općinsko vijeće izjavilo na svojoj sjednici dne 19. o. mj. za deklaraciju Jugoslavenskoga kluba, te u zveliko oduševljeno izrazio klubu svoje povjerenje. Tijekom sjednice govorio je proti izjavi Nijemac Pammer, dok je Sušteršičev pristaša Štefe govorio protiv toga, da se izrazi povjerenje Jugoslavenskomu klubu, jer da taj tobože nije postigao do sada ništa pozitivnoga. Na koncu bi ipak prihvaćena s 30 glasova rezolucija dr. Tavčara (Nijemci i socijalni demokrati nijesu glasovali), koja glasi: „Gradsko se ljubljansko vijeće u svakom pogledu pridružuje deklaraciji naših državnih zastupnika od 30. svibnja 1917., jer je osvjedočeno, da bi, ostvare li se zahtjevi, izraženi u deklaraciji, bilo to na veliku korist države i dinastije. Ujedno izražuje općinsko vijeće potpuno pouzdanje svim zastupnicima Jugoslavenskoga kluba, te stupa preko rezolucija njemačkih općina, osobito celjske, mariborske, ptujske i celovačke hladnokrvno na svoj dnevni red.“ (Protiv izjave povjerenja glasovalo je 6 glasova: Nijemci, socijalni demokrati, Štefe i Kreger, dok je za povjerenje glasovalo 28 glasova.)

Iz Hrvatske. U Zagrebu se ustanovio odbor za proslavu 1. marta, kad se navršuje sto godina rođenja Petra Preradovića. Tom prigodom stavija „Hrvatska riječ“ na srce onima, koji hoće da kažu narodu štogod. Narodu se ima reći nešto, piše list, što vrijedi i ostaje u historiji, ili ništa. „Hrvatska riječ“ drži, da je u konferenciji o načinu proslave bilo počešeno više korisnih i ispravnih predloga, kojima ona predaje još dva, i to: 1. Proslava mora imati opći narodni karakter. Razumijevanje za ideje Preradovićeve — a to su ideje svih naših najvećih epoha — mora se proširiti diljem cijele naše domovine naročito za to udešenim predavanjima, koja bi se manje imala osvrtni na ličnost pjesnikovu, a više na ono, što je njegov rad značilo i u kakovoj je vezi bio sa prošlošću i sadašnjošću. Predavanja bi tako dobila aktuelni karakter privlačivosti, u čemu bi ležalo jamstvo, da ne će ostati prazni odjek. 2. Valjalo bi dati inicijativu i povesti akciju u tom pravcu, da svaki Hrvat i Srbin u našim krajevima plaća mjesečni narodni porez od nekoliko filira (kao Česi 10 filira) za koju opć. narodno-političku svrhu, koja bi se imala odrediti kasnije.

Iz Poljske. S pruske se strane opet prijete Poljacima u Poznanju iznimnim odredbama, tobože, da se nijesu primjerenom odazvali — blagonaklonosti pruske vlade za vrijeme rata. Na ove prijete odgovara „Gazeta Wridzinska“: „Što hoćete, gospodo pruski ministri, od poljačkog naroda? Njegovu poljačku dušu? Ne, te poljačke duše ne ćete dobiti! Hoćete li njegovo poniženje; da okalja svoju čast, svoje narodno dostojanstvo? Hoćete li, da se plaši pred vašom silom i da vam se ulaguje? Toga ne ćete doživjeti! — Neke pruska vlada znađe, da se Poljaci ne boje njezinih prijete, da prihvaćaju izazov i dobaćenu im rukavicu! Poljački će narod prije dozvoliti, da bude smrvljen, negoli da sagne glavu. Ne daje se prestrašiti ni od česa, a još manje, da se poniziti.“ Tako eto, pripominje k tome „Edinost“, govori narod, koji si je svijestan svog narodnog dostojanstva i koji vjeruje u svoju snagu i svoja prava. Taj snažni govor poznanijskih Poljaka neka dobro upamte i naši malodušnici. Kad tako govore Poljaci pod pruskom vladom, gdje imaju proti sebi golemu većinu države, tad zaista ne znamo, kakav bi razlog za malodušnost imali Slaveni u Austriji, gdje sačinjavaju većinu. Treba samo da su ljudi čvrste kičme i neslomljive volje. Lozinka njihova neka bude: ne damo se ponizivati, ne sklanjamo glavu — i tad ne treba da sumnjaju o konačnom uspjehu sadašnje velike borbe. Svatko neka si bude svijestan, da — ustajemo, i ne će biti među nama malodušnika. — Listovi priopćuju, da naš car nije prihvatio demisije ministara Poljaka N. pl. Tvardovskog i dr. Cwiklinskog.

Domaće vijesti.

Vraćanje naših bjegunaca. Iz radničkih krugova primamo: Danomice se vraćaju. Skupina za skupinom, po deset, dvadeset duša. Preko dvije i po godine tjerali su ih od jednog kraja na drugi, od jednog logora u drugi, od jednog užasa u drugi. A sad, kad su im sve, što su svojega imali, potimali, kuće opljačkali, kad su morali u tudjini da ostave ono, što im je najdraže, svoju djecu, vraćaju se u praznu kuću. A kako god su ih po tudjini progonili, tako ih i u domovini bez srca, da, neprijateljski dočekuju. U noći se vraćaju, stupe sa vagona, pa tu ih onda puste na cijedilu, nek si sami traže utočišta. Izmučeni dugim neugodnim putovanjem, gladni, ledeni, moraju da prospavaju na golome podu, ili pak da se otpute pješke u

svoja odaljena sela Medulin, Ližnjan, Šišanj i drugamo. Mjesto zašтите, pomoći i spasa, čemu su se nadali da će u domaji naći, čeka ih tu opet nezahvalnost, prezir, nemarnost. U noći se moraju vući pješke zajedno sa malenom djecom, nemoćnim starcima i svom prtljagom. Duševno raspoloženje tih ispaćenih ljudi, sigurno se ne će poboljšati takvim načinom dočekanja sa strane svih tih oblasti, koje uvijek vrše svoju dužnost, samo nemaju srca za nevoljnice. Mnoga će kletva ubogih ljudi pasti na masne i ugojene glave onih, koji nemaju smisla za njihovu bijedu. (Op. ur. „Hrv. lista“: Naš će list u koliko mu to bude moguće biti bjeguncima u svemu na ruku.)

Tiskaru za patvaranje iskaznica za živež otkrilo je radarstvo u Trstu. Zaplijenilo je strojeve i uapsilo više osoba. Prodaja riba. U slučju, da prisprije riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imaju danas vlasnici karata počevši od broja 6701.

Dnevne vijesti.

Oslobodjenje od vojničke službe. Iz zastupničkih nam se krugova saopćuje: Uslijed velikog broja dopisa, što ih zastupnici primaju glede oslobodenja od vojničke službe, ima se upozoriti na sljedeće: Domobransko je ministarstvo opozvalo oslobodenje godišta 1897. do uključivo 1894. Za ova se godišta ne će principijelno dozvoliti nikakvih novih oslobodenja. Samo u izuzetnim je slučajevima to moguće, ako je dotičnik jedini sin, jedina radnička sila u gospodarstvu, koju se nikako ne može nadomjestiti. Oslobodenja podjeljuje domobransko ministarstvo. Molbe se moraju uložiti putem nadležne političke oblasti (kotarskog poglavarstva, dotično u slobodnim gradovima gradski magistrat). Nije ni pošto umjesno slati molbe izravno na ministarstvo ili kakvim pojedini osobama, jer ih ministarstvo onda vraća ili odbije, te se tako oslobodenje zategne ili slabo ispadne. Velike su poteškoće za oslobodenje pri onima, koji su na fronti. Mnogo puta riješi ministarstvo molbe povoljno, ali onda provedenje oslobodenja nalđe na poteškoće, jer li vrhovno vojno zapovjedništvo (koje može tek dozvoliti otpust sa fronte) ili pak njegov zapovjednik, kao neophodno potrebno — nako se veći — ne će da pušt na fronte. Moll li se radi pospješena riješenja kakve molbe kod domobranskog ministarstva, treba uvijek navesti godinu rođenja reklamiranog, saržu, kotar, općinu, te kotarsko poglavarstvo, kojemu pripada, tačni njegov vojnički naslov, dan i po mogućnosti broj pod kojim je otišao na kotarskog poglavarstva na domobransko ministarstvo, te po mogućnosti njegovu klasifikaciju (A, B, C). Takova urgiranja mogu učiniti također političke oblasti, a ne samo zastupnici. Naravno da takva urgiranja nemaju odmah željenoga uspjeha, jer ih svaki dan dolazi tako ogromna broj na ministarstvo, ali ipak pomažu nešto. Radi vojničkih dopusta najbolje je dotične molbe upravititi izravno na zapovjedništva. Zastupnici na svoju ruku ne mogu moliti, ali neka mol vojnika na raportu ili pak njegov domaći. Molbe će biti najuspješnije onda, kad budu potvrđene i preporučene po političkoj oblasti (općini ili poglavarstvu) i oružničkom zapovjedništvu. Osobne su intervencije zastupnika kod ministara radi oslobodenja uopće skoro nemoguće, pogotovo u danima sjednica, kad moraju zastupnici da vrše svoju dužnost u zbornici i odsjecima.

Bjegunačke potpore. Pravo na potporu od 500 kruna imaju kako javlja zadnji „Bolletino“ sljedeća dva razreda bjegunaca: 1. Oni bjegunci, koji nijesu dobivali bjegunačke potpore, jer su se nalazili u ratnom području; 2. oni bjegunci, koji su doduše dobivali neko vrijeme bjegunačku potporu, ali su izgubili potporu, pošto nijesu htjeli prema naredbi otići u bjegunačke tabore. Svi ostali nemaju pravo na bjegunačku potporu. — Nekoji bjegunci, koji su dobivali prije 21. srpnja 1917. bjegunačku potporu manje od 1 krune, misle da imaju pravo, da sada dobiju razliku za čitavo vrijeme. Na ovu razliku imaju pravo samo bjegunci, koji su ostali u ratnom području, te su dobivali od zemaljskih političkih oblasti manju potporu negoli je država odredila za sve ostale bjegunce. Takovi će bjegunci dobiti ostatak potpore, dobit će dakle za vrijeme prije 21. srpnja 1917. propisanu bjegunačku potporu odbijavši one iznose, što su dobili već prije od namj.ništva. — Molbe za zaostalu potporu u iznosu od 1 krune na dan do najvećeg iznosa od 500 kruna mogu biti uložene do 11. travnja 1918.

Trščansko namjesništvo i deklaracija. Uslijed članka, koji je dne 20. o. mj. priopćila bila pod tim naslovom trščanska „Edinost“, bio je dr. Wilfan pozvan namjesnikom, te se je u temelju primljenih informacija uvjerio, da je u tom članku navedeno spočitavanje, u koliko je upereno proti namjesništvu, potpuno neosnovano. U dva je slučaja u Istri oružništvo postupalo, jer tekst potpisnog arka nije odgovarao onomu tekstu, koji se općenito radi. U drugim se slučajevima može raditi samo o nesporazumku podređenih organa, jer sa strane namjesništva nema nikakve zaprijetke proti sabiranju potpisa za jugoslavensku deklaraciju od 30. svibnja 1917. („Edinost“.)

Iz Irske. Irska je zemlja, za koju se Engleska najmanje brine. Radi toga je irski narod najprije osjetio posljedice opće nastašice, koja je zavladala u Velikoj Britaniji. Posljedice glada i nezadovoljnosti su se doskora pojavile — kako javlja „The Irish Journal“, koji izlazi u Dublinu — te dale povoda izgređima i demonstracijama, osobito u malenim gradovima i selima, ođaljenim od željezničkih pruga a gdje god i na prugi. Tako su razjarene žene uprizorile demonstraciju u primorskom gradčeu Cihy of Penco te provalile u filijalku ureda za pučku prehranu, čija su skladišta posve opljačkala. Žene su demonstrirale također pred kućom districtmana, s kojim su se dobro porijećale u biranim izrazima, a da nije došlo do krvoprolića. I u samom Dublinu, središtu Irske, došlo je do pouličnih izgređala ali bez drugih posljedica. U Lochenofu, 10 kilometara sjeverno od Dublina, bila su skladišta ureda za pučku prehranu također opljačkana kao što u susjednom tržištu Jantinu, gdje je jedan policeman zlo proao. Inače vlada ne samo u južnoj već u čitavoj Irskoj veliko nezadovoljstvo zbog toga, što se u engleskoj državnoj polovici troši i previše hrane, dok se Irskoj još otimlje hrana bez obzira na to, da narod gladuje. Dublinski je Lord Mayor bio opunomoćen od gradonačelnika Irske, da zatraži bezodvlačno odgovarajućih mjera ali zbog podmorničkog rata neće moći Engleska unatoč pripomoći sa strane Amerike, da se odazove sa primjetenim dovozom hrane.

Mali oglasniki

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Sukob Ortmanna

Drama u 4 čina sa Lilli Berkly.

Početak: 2:30, 3:50, 5:10, 16:30.

Neprekidne predstave.

Ulaznica: I. prost. 1 K; II. 40 h

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržuje pravo promijeniti raspored.

Prodaje se kuća na lijepom položaju sa dvije prostorije za trgovinu.

Rijetki slučaj!

Obratiti se kod opravništva Borisli na trgu Custova br. 37-I. od 9—12 sati prije i od 3—5 popodne.

Politeama Cisuttu

Danas u subotu dne 23. i sutra u nedjelju dne 24. veljače kinematografske predstave sa ovim programom:

Saša-ratna sedmica broj 162 b.

FRED ROLL

Detektivski roman u 4 čina.

Početak predstava:

u subotu: 3:30, 5, 6:30 po podne,

u nedjelju: 2, 3:30, 5, 6 „

Ulazne cijene za ovaj film: ulaznica za prizemlje i lože K 1—, lože K 2—, naslonjač K —50, galerija K —40.

Samo za odrasle! Samo za Pulu! Salonski orkestar.

Vješte glazbenice mogu odmah nastupiti posao u parnoj praonici crven. križa.

Oglasujte

u „Hrvatskom Listu“!

Važno! Važno! Zamjena ratnih zajmova

ratno-zajmovne-osiguravajuće police

Pozor! Svaki vlasnik VII. ratnog zajma i prijašnjih emisija, lako svoje potpisavanje **besplatno** bez ikakve pare gotovine i (do K 5000) odmah skoro podvostručiti.

Primer: Proti uloženju ratnog zajma sa n. pr. nom. K 2700— lako dobije svak bez ikakvog rizika, odmah pravovaljanu, ratno-zajmovno-osiguravajuću policu za po prilici nom. K 5000—

Osiguranje se sklapa na temelju dogovora sa kr. zavodom za vojničke udove i sirote u c. k. priv. osiguravajućeg društva za život „Austrijski Feniks“ u Beču.

Pojasnjena daje: Osiguravajući ođio c. kr. austr. zaklade za udove i sirote u Trstu, Lazzaretto vecchio 3, Jadranska banka, Podružnica Anglo-austr. banke, Podružnica Kreditnoga zavoda, Podružnica Depositne banke, Trščansko-istarska banka, Podružnica Živnostenske banke u Trstu.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

reglitrirana zadruga na ograničeno jamčenje

ulica Carrara br. 4, vlastita kuća „Narodni Dom“.

Podružnica u Pazinu.

Prima uloške na štednju, te ih ukamaćuje sa

4 % kamata

Eskomptira mjenice uz najpovoljnije uvjete i daje zajmove na nepokretnine.

Uredovni satovi: od 9—12 prije pod. i od 4—6 popodne.

Kiselu repu

za mjesnu aprovizaciju, vojne zavode ili pod vojnom upravom stojeća poduzeća **sa izvoznicom** za Dalmaciju, Bosnu i Hercegovinu ili Istru dobavlja uz povoljne cijene

Sisačka tvornica kisele repe i zelja u Sisku.

Ponude tražite brzojavno!